

Handläggare: Peter Alexanderson
Telefon: 508 33 714

Till
Utbildningsnämnden 2008-04-17

Hårdare granskning av ekonomi och kvalitet av privat driven verksamhet finansierad av kommunen

Svar till kommunstyrelsen på motion av Ann-Margrethe Livh (v) m.fl. (2008:10)

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen

Thomas Persson
Direktör

Johanna Engman
Avdelningschef
Ekonomi och lokalavdelningen

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har ombetts yttra sig om en motion om hårdare granskning av ekonomi och kvalitet av privat driven verksamhet finansierad av kommunen.

Utbildningsförvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för vilka verksamheter som skulle omfattas av de ökade kontrollerna och för vilka förutsättningar det finns för att kontrollera leverantörerna av tjänster, samt översiktligt om de kontroller som görs. Utbildningsförvaltningen anser att det bör finnas situationer där nämnden på laglig grund kan stoppa utbetalningar till en fristående skola eller enskilt driven verksamhet. Det är dock viktigt att kommunen inte tar på sig uppgifter som andra offentliga myndigheter ansvarar för.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomi- och lokalavdelningen.

Bakgrund

Utbildningsnämnden har ombetts yttra sig om en motion om hårdare granskning av ekonomi och kvalitet av privat driven verksamhet finansierad av kommunen.

Motionärerna vill

1. snarast utreda hur en stadsövergripande modell för inre och yttre tillsyn samt förebyggande tillsyn kan organiseras för att få en skärpt granskning av kvalitet och ekonomi i all privat driven verksamhet finansierad av kommunen.
2. uppdatera styrdokumentet så att även granskning av ekonomiska förhållanden ingår samt att oannonserad uppföljning ska användas i ökad utsträckning.
3. ålägga privat driven verksamhet som finansieras med kommunala medel att informera sina brukare om alla granskningsresultat som rör verksamheten.
4. årligen utvärdera effekter privatiseringen av stadens verksamheter för möjligheten att upprätthålla en beställarkompetens samt effekter på brukarnas möjlighet att välja kommunal verksamhet inom sin stadsdel.

Förvaltningens förslag

Nedan följer en beskrivning av utbildningsnämndens kontroller av ekonomi och kvalitet av företag som utför verksamhet åt kommunen.

Utbildningsnämnden utfärdar tillstånd för förskola och fritidshem samt för förskoleklass som inte är knuten till fristående skola. Tillståndsinnehavare har rätt att få bidrag för den verksamhet som bedrivs inom tillståndets ramar.

Utbildningsnämnden har även uppföljningsansvaret för dessa verksamheter.

Tillstånd för fristående skola utfärdas av statens skolverk. Kommunen betalar sedan ut bidrag för den verksamhet som bedrivs för kommunens elever. Här har Skolverket uppföljningsansvaret men kommunen har rätt till insyn i verksamheten.

Vuxenutbildningen upphandlas genom kvalitetsupphandling i ett pengliknande system. Utbildningsnämnden är ansvarig för att genomföra upphandlingen och har även uppföljningsansvaret. Skillnaden är att för förskola och skola blir företagen egna huvudmän men för vuxenutbildning är utbildningsnämnden fortfarande huvudman även för verksamheten i de upphandlade företagen.

Lagen om offentlig upphandling och skollagen innehåller regler om vilka krav på ekonomi man ska ställa på företag som upphandlas respektive innehar tillstånd för kommunal verksamhet.

När kommunen gör upphandlingar kan avtalen sägas upp om det förekommer sådana förhållanden som anges i lagen om offentlig upphandling 10 kap. En leverantör får till exempel inte vara i konkurs eller likvidation, den får inte heller vara föremål för ansökan om konkurs eller likvidation. Leverantören får inte vara dömd för brott avseende yrkesutövningen eller gjort sig skyldig till allvarligt fel i densamma (ska kunna visas av den upphandlande myndigheten). Leverantören måste ha fullgjort sina åligganden avseende skatt och socialförsäkringsavgifter. Lagen ger också en begränsning av det utrymme som finns för den upphandlade myndigheten att ta reda på att leverantören uppfyller kraven. Till exempel för att visa att företaget betalt skatter och arbetsgivaravgifter ska en blankett ifylld av skattemyndigheten användas.

För upphandlad verksamhet ger lagen om offentlig upphandling tillräckligt utrymme för utbildningsnämnden att komma tillrätta med oseriösa leverantörer när de förekommer.

Motsvarande bestämmelse för förskola och skolbarnsomsorg i skollagen 2a kap 16§ lyder:

”Om det föreligger något missförhållande i sådan verksamhet som avses i 13 §, skall kommunen förelägga den som ansvarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Om missförhållandet är allvarligt och kommunens föreläggande inte följs, får kommunen återkalla tillståndet.”

Skollagen ger, som synes, kommunen stora möjligheter att begära att tillståndsinnehavaren kommer tillrätta med missförhållanden och till slut återkalla tillstånd om rättelse inte görs. Formuleringen missförhållanden täcker också ekonomiska förhållanden.

Utbildningsnämndens leverantörer av verksamhet följs upp avseende både kvalitet och leverantörens ekonomi. Kvalitet ur aspekten att tjänsten har den kvalitet som tillståndet eller avtalet anger. Leverantörernas ekonomi följs upp genom kontroller i ändamålsenliga register.

Kontrollen av leverantörernas ekonomi har gjorts i en utsträckning som hittills uppfattats som tillräcklig. Den situation som uppstått med Bismilahi förskola AB

granskas av revisionskontoret. Revisionskontorets rapport kommer att påverka den framtida kontrollen.

Utbildningsförvaltningen anser att det bör finnas situationer där nämnden på laglig grund kan stoppa utbetalningar till en fristående skola eller enskilt driven verksamhet. Det ska gälla situationer när nämnden klart kan bevisa att det råder sådana missförhållanden hos utföraren så att motsvarande förhållanden skulle diskvalificera en leverantör att vara avtalspart enligt LOU. I dagsläget kan anordnaren överklaga beslut om indraget tillstånd och få inhibition och fortsatta bidragsutbetalningar.

Det är viktigt att kommunen inte tar på sig uppgifter som andra offentliga myndigheter ansvarar för. Dels för att upprätthålla ett gott förhållande till sina leverantörer, dels för att göra det kommunen är bäst på. Kontrollen ska självklart vara sådan att de krav som lagstiftaren eller kommunen och utbildningsnämnden själv ställer följs upp. Kommunen måste också lita till att andra myndigheter gör sitt arbete och reagera på den information som de ger ut.

Utbildningsförvaltningen återkommer till utbildningsnämnden med förslag om ändrade rutiner för tillståndsgivning och tillsyn av enskilt driven verksamhet i juni.

Bilaga

Motion Ann-Margarethe Livh (v) mfl